

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060103

DOM
2016-06-08
Stockholm

Mål nr
M 879-16

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2016-01-14 i mål nr M 4267-15,
se bilaga

KLAGANDE

1. K P

2. M-L P

MOTPARTER

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Region Gotland

2. U E

SAKEN

Anmälan om avsaknad av godkänt avlopp på fastigheten X i Gotlands kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen undanröjer underinstansernas avgöranden och återförvisar målet till Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Region Gotland för fortsatt handläggning.

Dok.Id 1277191

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

M-L P och **K P** har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och återförvisa målet till mark- och miljödomstolen, länsstyrelsen eller miljö- och hälsoskyddsnämnden för förnyad prövning. Till stöd för sin talan har de i huvudsak anfört följande. Det finns anledning att betvivla riktigheten i mark- och miljödomstolens domslut. Deras anmälan om avsaknad av ett godkänt avlopp på X är helt fristående och utan någon som helst koppling till att de själva lider skada av anläggningen. De uppgifter som hänför sig till deras fastighet, vilka ligger till grund för mark- och miljödomstolens domslut, är mot denna bakgrund inte relevanta i målet. Så snart det finns anledning att anta att någon inte följt bestämmelserna i miljölagstiftningen ska tillsynsmyndigheten pröva förutsättningarna för ingripande eller påföljd. Domslutet är felaktigt och står i strid med gällande lagstiftning på området.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Region Gotland (nämnden) har anfört att den inte har något ytterligare att tillföra i målet.

U E har inte inkommit med något yttrande i målet.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Såvitt framgår av utredningen i målet har det utan tillstånd anlagts ett enskilt avlopp på den fastighet som anmälan i målet avser, X, trots att det enligt Gotlands kommuns lokala föreskrifter antagna av kommunfullmäktige den 18 augusti 2003 och som gäller fr.o.m. den 1 januari 2004, krävs tillstånd för att inrätta en avloppsanordning. Det framgår dock inte av utredningen vad det är för typ av avlopps-anordning.

I sitt beslut att inte vidta någon åtgärd med anledning av inkommen anmälan har nämnden hänvisat till att vatten- och avloppsanläggningen på X kommer att gås igenom av projektgruppen Klart Vatten. Nämnden har anfört att projektgruppen inrättats med syfte att sockenvis gå igenom Gotlands ca 14 000

fastigheter med enskilt avlopp och att krav på åtgärder ställs i de fall brister upptäcks. Genom att arbetet utförs systematiskt blir det enligt nämnden resurseffektivt. Om det finns särskilda skäl i ett anmälningssärende görs insatser, i övriga fall hänvisar nämnden till Klart Vatten.

När det inkommer en anmälan till nämnden, är nämnden i egenskap av tillsynsmyndighet skyldig att i nödvändig utsträckning kontrollera efterlevnaden av miljöbalken samt föreskrifter och andra beslut som har meddelats med stöd av miljöbalken samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse (26 kap. 1 § miljöbalken). När det i ett fall som detta inkommer uppgifter till nämnden om att en avloppsanläggning anlagts utan tillstånd trots att sådant krävs, borde nämnden ha kontrollerat uppgifterna samt vidtagit åtgärder för att åstadkomma rättelse. Att hänvisa till projektet Klart Vatten och förklara att aktuell fastighet kommer att kontrolleras när projektet når Rute socken är inte tillräckligt, särskilt med hänsyn till att nämnden inte har angett någon tidsplan för när de enskilda avloppen i Rute socken kommer att gås igenom. Överklagandet ska därför bifallas och målet ska återförvisas till nämnden för fortsatt handläggning.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg, Roger Wikström och Malin Wik, referent, samt tekniska rådet Dag Ygland.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Linda Grahl.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2016-01-14
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 4267-15

KLAGANDE

1. M-L P

2. K P

MOTPART

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Region Gotland

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Gotlands läns beslut den 1 juli 2015 i ärende nr 505-1370-2015, se bilaga 1

SAKEN

Anmälan om avsaknad av godkänt avlopp på fastigheten X

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 436397

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 30 E-post: mmd.nacka.avdelning3@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:00-16:30

BAKGRUND

Efter anmälan av M-L och K P om avsaknad av godkänt avlopp på fastigheten X fattade miljö- och hälsoskyddsnämnden i Gotlands kommun (nämnden) den 24 mars 2015 beslut att avsluta ärendet med hänvisning till att fastighetens VA kommer att gå igenom av projektgruppen Klart vatten. Nämnden kostaterade i sina skäl för beslutet bl.a. att det förelåg liten risk för eventuell påverkan på M-L och K P fastighet.

M-L och K P överklagade nämndens beslut till länsstyrelsen i Gotlands län som den 1 juli 2015 beslutade att avslå överklagandet. M-L och K P har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

M-L och K P har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva länsstyrelsens beslut och återförvisa ärendet till länsstyrelsen alternativt till nämnden för förnyad handläggning. Till stöd för sin talan har de anfört i huvudsak följande. Deras anmälan hänför sig till ett befintligt otillåtet avlopp för det befintliga fritidshuset på X, vilket sedan september 2012 bebos permanent. Deras anmälan ska handläggas utifrån gällande regelverk inom området. Det angivna avståndet mellan den aktuella avloppsanläggningen och den egna vattenförsörjningen på X är inte i överensstämmelse med gällande regelverk. Nämnden har haft kännedom om anläggningens existens sedan den 23 maj 2013. Så vitt de vet har nämnden inte utrett möjligheten att få den befintliga infiltrationen godkänd. En utredning skulle visa att kraven enligt det pågående projektet Klart vatten inte kan uppfyllas. Markdjupet till kalkstenshällen inom större delen av deras fastighet och längs den östra gränsen, som till del gränsar mot X, är endast 30-50 cm. Det som kommunicerades vid nämndens besök på platsen var den nya avloppsinstallationen och inte den befintliga avloppsanläggningen, som deras anmälan avser. Rimligen har även den befintliga avloppsanläggningen inspekterats och diskuterats vid mötet. Det saknas dock en närmare redogörelse från besöket, vilket innebär att den beslutsfattande nämnden

har undanhållits fakta. Nämnden har inte tagit hänsyn till att avloppet befinner sig inom strandskyddat område.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 9 kap. 6 § 1 och 2 miljöbalken föreskrivs att regeringen får meddela föreskrifter om att det ska vara förbjudet att utan tillstånd eller innan anmälan har gjorts anlägga eller driva vissa slag av fabriker, andra inrättningar eller annan miljöfarlig verksamhet och att släppa ut avloppsvatten i mark, vattenområde eller grundvatten. Med stöd av bestämmelsen har föreskrifter meddelats i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. I 13 § i denna förordning ange bland annat att det krävs tillstånd för att inrätta en avloppsanordning som en eller flera vattentoaletter ska anslutas till.

Enligt 9 kap. 7 § första stycket miljöbalken ska avloppsvatten avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras.

Enligt 2 kap. 3 § första stycket miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått ska enligt bestämmelsens andra stycke vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Enligt 26 kap. 1 § första stycket miljöbalken ska tillsynen säkerställa syftet med balken och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken. I bestämmelsens andra stycke föreskrivs bland annat att tillsynsmyndigheten, för detta ändamål på eget initiativ eller efter anmälan, i nödvändig utsträckning ska kontrollera

efterlevnaden av miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Mark- och miljödomstolen instämmer i den bedömning som länsstyrelsen gjort.. Det som M-L och K P har anfört i sitt överklagande föranleder inte domstolen att göra någon annan bedömning. Med hänvisning till det anförda ska överklagandet således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 4 februari 2016. Prövningstillstånd krävs.

Karin Frick

Jan-Olof Arvidsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Karin Frick, ordförande, och tekniska rådet Jan-Olof Arvidsson. Föredragande har varit beredningsjuristen Åsa Johansson.